

Coordonatori
Nicolae Gică
Radu Botezatu

Anca Maria Panaitescu
Gheorghe Peltecu

A microscopic image showing a dense field of cells, likely from a tissue sample, with various shades of blue and white. The cells are irregular in shape and some show internal structures.

**LEZIUNI
PRECURSOARE
ALE
CANCERULUI
DE
COL UTERIN**

EDITURA UNIVERSITARĂ
"CAROL DAVILA"
București - 2018

Coordonatori

Nicolae Gică

Radu Botezatu

Anca Maria Panaitescu

Gheorghe Peltecu

LEZIUNI PRECURSOARE ALE CANCERULUI DE COL UTERIN

**Editura Universitară Carol Davila
București, 2018**

ISBN: 978-606-011-035-4

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Leziuni precursorale ale cancerului de col uterin / coord.: Nicolae Gică, Anca Maria Panaitescu, Radu Botezatu, Gheorghe Peltecu. - București : Editura Universitară "Carol Davila", 2018

Conține bibliografie. - Index

ISBN 978-606-011-035-4

- I. Gică, Nicolae (coord.)
- II. Panaitescu, Anca Maria (coord.)
- III. Botezatu, Radu (coord.)
- IV. Peltecu, Gheorghe (coord.)

616

Editura Universitară „Carol Davila” București a U.M.F. „Carol Davila” București este acreditată de Consiliul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior (CNCSIS), cu avizul nr. 11/23.06.2004.

În conformitate cu prevederile Deciziei Nr. 2/2009 a Consiliului Național al Colegiului Medicilor din România, privind stabilirea sistemului de credite de educație medicală continuă, pe baza căruia se evaluează activitatea de perfecționare profesională a medicilor, a criteriilor și normelor de acreditare a educației medicale continue, precum și a criteriilor și normelor de acreditare a furnizorilor de educație medicală continuă, Colegiul Medicilor din România acreditează (recunoaște) EDITURA UNIVERSITARĂ „CAROL DAVILA” BUCUREȘTI ca furnizor de EMC.

Colaboratori

Gabriela Anton

Cercetător Științific Gradul I

Institutul de Virusologie "Ștefan S. Nicolau"

Radu Botezatu

Medic specialist Obstetrică Ginecologie

Spitalul Clinic "Filantropia", București

Raluca Chirculescu

Medic specialist Anatomie Patologică

Spitalul Clinic "Polizu", București

Institutul Național pentru Sănătatea Mamei și a Copilului

Nicolae Gică

Medic specialist Obstetrică Ginecologie

Spitalul Clinic "Filantropia", București

George Iancu

Medic primar Obstetrică Ginecologie

Spitalul Clinic "Filantropia", București

Asistent Universitar UMF "Carol Davila", București

Mioara Ionescu

Medic primar Anatomie Patologică

Spitalul Clinic "Polizu", București

Institutul Național pentru Sănătatea Mamei și a Copilului

Simona Mușat

Expert Consultant

SNPMPDS, București

Șef Lucrări, Catedra de Sănătate Publică,

Boli infecțioase, Epidemiologie Clinică

Universitatea "Titu Maiorescu", București

Anca Maria Panaitescu

Medic specialist Obstetrică Ginecologie

Spitalul Clinic "Filantropia", București

Șef Lucrări, UMF "Carol Davila", București

Gheorghe Peltecu

Medic primar Obstetrică Ginecologie
Spitalul Clinic "Filantropia", București
Profesor Universitar Doctor, UMF "Carol Davila", București

Adriana Pleșa

Cercetator Științific Gradul II
Institutul de Virusologie "Ștefan S. Nicolau"

Simona Ruță

Profesor Universitar Doctor
UMF "Carol Davila", București
Cercetător Științific gradul I
Institutul de Virusologie "Ștefan S. Nicolau"

Oana Săndulescu

Medic specialist Boli Infecțioase
Institutul Național de Boli Infecțioase "Prof. Dr. Matei Balș"
Conferențiar Universitar Doctor, UMF "Carol Davila", București

Adrian Streinu-Cercel

Medic primar Boli infecțioase
Institutul Național de Boli Infecțioase "Prof. Dr. Matei Balș"
Profesor Universitar Doctor, UMF "Carol Davila", București

Anca Streinu-Cercel

Medic primar Boli infecțioase
Institutul Național de Boli Infecțioase "Prof. Dr. Matei Balș"
Conferențiar Universitar Doctor, UMF "Carol Davila", București

Camelia Sultana

Sef Lucrări, Disciplina Virusologie
UMF "Carol Davila", București
Cercetător Științific Gradul III
Institutul de Virusologie "Ștefan S. Nicolau"

Cristian Vlădescu

Profesor Universitar Doctor
Catedra de Sănătate Publică
UMF "Victor Babeș", Timișoara
Director General, SNSPPDS, București

Prefață

Infecția cu virusul Papilloma uman este una dintre cele mai răspândite infecții cu transmisie sexuală în lume. Deși legătura între infecția HPV și cancerul colului uterin este clar demonstrată, politicile publice de vaccinare împotriva HPV nu au rezonanța așteptată și nu dau, încă, rezultatele scontate.

Infecția HPV generează leziuni precursore ale cancerului cervical care evoluează pe o perioadă relativ lungă de timp permițând depistarea lor precoce și tratamentul conservator adecvat, care să împiedice atingerea stadiului de cancer invaziv.

De aceea instruirea ginecologilor și a celorlalți actori implicați în screening-ul leziunilor precanceroase ale colului uterin și a tratamentului lor adecvat rămâne o prioritate.

Monografia prezentă reunește un grup de specialiști cu experiență în patologia infecției HPV, în cea mai mare parte afiliați UMF Carol Davila. Ea acoperă aspectele legate de epidemiologie, diagnostic de laborator, examen citologic și anatomopatologic, vaccinare, colposcopie, tratament chirurgical conservator.

Bazându-se pe informații actualizate în domeniu, monografia păstrează un caracter practic ce o va face utilă medicului ginecolog dar și medicului de familie sau de alte specialități (pediatri, infecționiști, dermatologi).

Mulțumim tuturor colaboratorilor care au contribuit la realizarea acestei monografii.

Nicolae Gică Anca Maria Panaitescu Radu Botezatu Gheorghe Peltecu

CUPRINS

1. Epidemiologia infecției HPV	1
<i>Cristian Vlădescu, Simona Mușat</i>	
2. Infecția HPV și carcinogeneza.....	13
<i>Camelia Sultana, Simona Ruță</i>	
3. Diagnosticul de laborator al infecției cu Papillomavirusuri umane (HPV)	27
<i>Adriana Pleșa, Gabriela Anton, Simona Ruță</i>	
4. Infecția HPV și leziunile precursore ale cancerului de col uterin.....	47
<i>George Iancu</i>	
5. Prevenția infecției HPV prin vaccinare.....	55
<i>Oana Săndulescu, Anca Streinu-Cercel, Adrian Streinu-Cercel</i>	
6. Diagnosticul citologic și histologic ale leziunilor precursore ale cancerului cervical.....	69
<i>Mioara Ionescu, Raluca Chirculescu</i>	
7. Screening-ul pentru depistarea leziunilor precursore ale cancerului de col uterin	95
<i>Nicolae Gică</i>	
8. Conduita în cazul leziunilor precursore ale cancerului de col uterin.....	107
<i>Nicolae Gică, Anca Maria Panaitescu, Gheorghe Peltecu</i>	
a. Citologie nesatisfăcătoare.....	110
b. Citologia negativă pentru leziuni intraepiteliale sau maligne.....	111
c. Celule scuamoase atipice cu semnificație nedeterminată (ASC-US)	111
d. Celule scuamoase atipice, care nu pot exclude o leziune de grad înalt (ASC-H)	112
e. Leziuni scuamoase intraepiteliale de grad scăzut (LSIL).....	115
f. Leziuni scuamoase intraepiteliale de grad înalt (HSIL)	118
g. Celule glandulare atipice (AGC)	118
h. Cancerele <i>in situ</i> ale colului uterin	119

9. Conduita în cazul testelor de screening anormale în timpul sarcinii.....	133
<i>Radu Botezatu</i>	
10. Implicațiile obstetricale asociate tratamentului leziunilor cervicale premaligne	143
<i>Anca Maria Panaitescu</i>	
Index	149